

3. Мотепоненко А. Г., Еганов В. А. Педагогическое сопровождение тренировочного процесса по воспитанию патриотизма спортсменов, занимающихся видами единоборств / А. Г. Мотепоненко, В. А. Еганов // Современные проблемы науки и образования. Электронный научный журнал. – 2013. – № 1 – Режим доступа: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=8524>

4. Наконечний І. Ю. Взаємозв'язок особистості тренера з підлітками у навчально-тренувальному процесі з бойових мистецтв / І. Ю. Наконечний // Єдність навчання і наукових досліджень – головний принцип університету: Збірник наукових праць звітної-наукової конференції викладачів університету за 2011 рік, 9-10 лютого 2012 року. Частина 2. / Укл. Г. І. Волинка, О. В. Уваркіна, О. П. Симоненко, О. П. Ємельянова. – К.: Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова, 2012. – С. 52-54.

5. Про схвалення Концепції Державної цільової соціальної програми розвитку фізичної культури і спорту на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 року № 1320-р // Офіційний вісник України. – 2015. – № 102. – С. 163. – Ст. 3529. – код акту 79963/2015.

УДК 37.015.31:172.15

Солонська А. А.,

асистент кафедри соціальної роботи, соціальної педагогіки
та дошкільної освіти Мелітопольського державного
педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, аспірант

ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ДУСІ ПАТРІОТИЗМУ І НАЦІОНАЛЬНОЇ СВІДОМОСТІ

У період становлення незалежної держави України зростає важливість патріотичного виховання юного покоління. Дошкільний вік як період становлення особистості має свої потенційні можливості для формування вищих моральних почуттів, до яких і відноситься почуття патріотизму.

Проблемі патріотизму особливу увагу приділяли видатні педагоги і громадські діячі минулого (В.Г. Белінський, О.Р. Дашкова, Н.А. Добролюбов, Н.М. Карамзін, А.С. Макаренко, В.А. Сухомлинський, Л.М. Толстой, К.Д. Ушинський, Н.Г. Чернишевський). Сучасні науковці (Л.В. Калужька, А.М. Богущ, В.І. Цимбалюк, Т.С. Комарова, Т.А. Ротанова) доводять, що вже в дошкільному віці, за умови цілеспрямованого виховного впливу у дитини формуються елементи усвідомленого громадянства [3, с. 4].

Патріотизм – це любов до Батьківщини, свого народу, турбота про своє і загальне благо, активне сприяння утвердженню України як суверенної і незалежної, правової, демократичної, соціальної держави, це готовність бути відповідальним за свою долю та державу, відстоювати її незалежність, захищати країну, власними справами і зусиллями покращувати її соціально-економічний стан [2, с. 6].

Патріотизм формується під впливом середовища, способу життя та морально-виховної роботи в сім'ї, дошкільному закладі, школі, колективі. Тому виховання патріотизму є складником і одним з головних завдань освітньо-виховної роботи в дошкільному навчальному закладі [1, с. 105].

З патріотизмом органічно поєднується національна свідомість громадянина. Національна свідомість – це сукупність соціальних, економічних, політичних, моральних, етичних, філософських, релігійних поглядів, норм поведінки, звичаїв і традицій, ціннісних

орієнтацій та ідеалів, в яких виявляються особливості життєдіяльності націй та етносів [4, с. 75].

Патріотичне виховання здійснюється через мистецтво, через спостереження в навколишньому світі, через трудову діяльність, через фізичний розвиток, через тематичні заняття. Не менш важливою умовою патріотичного виховання дошкільників є співпраця з батьками. Ця робота, як і раніше актуальна і особливо важка, в даний час. Вона вимагає великого такту і терпіння, так як у багатьох сім'ях питання виховання патріотизму, національної свідомості не вважають важливими і часто викликають лише непорозуміння. Батьки повинні стати неодмінними учасниками роботи з патріотичного виховання дітей [1, с. 105].

Значну роль у патріотичному вихованні дошкільників відводять народним традиціям та народним звичаям. Діти пізнають звичаї, норми поведінки, що склалися історично та передаються із покоління в покоління; усталені правила поведінки [3, с. 10].

Робота з патріотичного виховання поєднує кілька основних чинників: виховання любові та шанобливого ставлення до близьких людей, сім'ї; ознайомлення дітей із явищами суспільного життя; народознавство; практична діяльність дітей; знайомство з національними та державними святами та символами [3, с. 8].

Для того, щоб виховати почуття приязні, відданості, відповідальності до своєї Батьківщини, то дошкільника необхідно навчити бути приязним (до будь-чого), бути відповідальним в малих справах, вчинках. Для того, щоб навчити дитину дошкільного віку співпереживати бідам та проблемам Батьківщини, її потрібно навчити співпереживанню взагалі як людському почуттю. А захоплення просторами країни, її красою та природними багатствами виникає тоді, коли дитину навчили бачити красу безпосередньо навколо себе. Також, перш ніж дитина навчиться трудитися на благо Батьківщини, необхідно навчити її прищеплювати любов до праці.

Таким чином, базовим етапом у формуванні патріотичних почуттів у дітей дошкільного віку необхідно вважати накопичення дитиною соціального досвіду проживання у своїй Вітчизні та засвоєння усталених норм поведінки, взаємовідносин.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ:

1. Калуська Л.В. Родинне сонцеколо. Методичний poradник для роботи з батьками / Л.В. Калуська. – Тернопіль: Мандрівець, 2010. – 140 с.
2. Каплуновська О.М. “Україна – моя Батьківщина”. Парціальна програма національно-патріотичного виховання дітей дошкільного віку / О.М. Каплуновська, І.І. Кичата, Ю.М. Палець; за наук. ред. О.Д. Рейпольської. – Тернопіль: Мандрівець, 2016. – 72 с.
3. Кривоніс М.Л. Патріотичне виховання в ДНЗ / М.Л. Кривоніс, О.Л. Дроботій. – Х.: Вид-во «Ранок», 2016. – 192 с.
4. Савицька О.В. Етнопсихологія: навч. посібник / О.В. Савицька, Л.М. Співак. – К.: Каравела, 2011. – 264 с.